

Stichting NIOC en de NIOC kennisbank

Stichting NIOC (www.nioc.nl) stelt zich conform zijn statuten tot doel: het realiseren van congressen over informatica onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting NIOC neemt de archivering van de resultaten van de congressen voor zijn rekening. De website www.nioc.nl ontsluit onder "Eerdere congressen" de gearchiveerde websites van eerdere congressen. De vele afzonderlijke congresbijdragen zijn opgenomen in een kennisbank die via dezelfde website onder "NIOC kennisbank" ontsloten wordt.

Op dit moment bevat de NIOC kennisbank alle bijdragen, incl. die van het laatste congres (NIOC2023, gehouden op donderdag 30 maart 2023 jl. en georganiseerd door NHL Stenden Hogeschool). Bij elkaar bijna 1500 bijdragen!

We roepen je op, na het lezen van het document dat door jou is gedownload, de auteur(s) feedback te geven. Dit kan door je te registreren als gebruiker van de NIOC kennisbank. Na registratie krijg je bericht hoe in te loggen op de NIOC kennisbank.

Het eerstvolgende NIOC vindt plaats op donderdag 27 maart 2025 in Zwolle en wordt dan georganiseerd door Hogeschool Windesheim. Kijk op www.nioc2025.nl voor meer informatie.

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkeling rond Stichting NIOC en de NIOC kennisbank, schrijf je dan in op de nieuwsbrief via

www.nioc.nl/nioc-kennisbank/aanmelden-nieuwsbrief

Reacties over de NIOC kennisbank en de inhoud daarvan kun je richten aan de beheerder:

R. Smedinga kennisbank@nioc.nl.

Vermeld bij reacties jouw naam en telefoonnummer voor nader contact.

VOOM: een praktijkgerichte opleidingsmethode

H.F. Ruinemans, F.A.T.V. van Hezewijk
Volmac Toptraining, Utrecht

Inleiding

Bij Volmac Toptraining is een opleidingsontwikkelmethode ontwikkeld, die een aansluiting op de praktijksituatie waarborgt. Inmiddels wordt deze methode in de praktijk gebruikt. Hierbij komen naast de praktijkgerichtheid de mogelijkheden voor flexibel gebruik aan de orde. Hierdoor wordt de methode breed toepasbaar van kleine aanpassingen op bestaande opleidingen tot het opzetten van grote nieuwe informatica-opleidingen.

Theorie

Er ontstaat in de opleidingsmarkt een steeds grotere vraag naar resultaatgerichte opleidingen. De algemene cursussen waarbij na de cursus de aansluiting met de werksituatie nog gezocht moet worden, spreken organisaties steeds minder aan. Hiermee moet tijdens de ontwikkeling van de opleiding rekening gehouden worden. Vanuit dit oogpunt wordt tijdens de ontwikkeling de toekomstige cursist(e) en zijn/haar toekomstige werksituatie opgezocht. De Volmac Opleidings Ontwikkel Methode bestaat uit zes fasen. Dit zijn achtereenvolgens de initiatiefase, de definitiefase, de ontwerpfasen, de constructiefase, de implementatiefase en de exploitatiefase.

In de initiatiefase wordt de opleidingsnoodzaak vastgesteld. Dit betekent dat wordt aangegeven hoe geconstateerde problemen met behulp van opleidingen opgelost kunnen worden.

Tijdens de definitiefase wordt een taak- en een doelgroepanalyse uitgevoerd. Tijdens de taakanalyse worden de taken waarvoor opgeleid wordt in kaart gebracht. Bovendien worden de knelpunten bij deze taakuitvoering verzameld. In de doelgroepanalyse wordt de beginsituatie van de doelgroep vastgesteld. De definitiefase resulteert in een set leerdoelen waarin is vastgelegd wat een toekomstige cursist tijdens de opleiding moet leren.

Het doel van de ontwerpfasen is het opstellen van een opleidingsprogramma. In een brainstorm-sessie wordt vastgesteld hoe de leerdoelen in een opleiding kunnen worden bereikt. Daarna wordt tijdens de constructiefase het materiaal voor de opleiding gemaakt. Zowel opleidingsprogramma als opleidingsmateriaal moeten goed aansluiten bij leerdoelen, werksituatie en doelgroep. Hier werken dus ook weer de resultaten van de definitiefase door.

Tijdens de implementatie- en exploitatiefase wordt het verzorgen van de opleiding respectievelijk voorbereid en uitgevoerd.

De fasering is flexibel toepasbaar en is dus goed aan te sluiten bij gehanteerde faseringen voor systeemontwikkeling of organisatieverandering.

Praktijk

Inmiddels zijn er een aantal informatica opleidingen met een scenario volgens de methode uitgewerkt. De methode wordt ondersteund door diverse opleidingskundige technieken. Naast een herkenbare aansluiting met de praktijk heeft het resultaat van de methode nog een voordeel. Doordat er een sterke wisselwerking met de doelgroep is tijdens de opleidingsontwikkeling, wordt de betrokkenheid hiervan vergroot. Dit heeft een enthousiaste samenwerking tot resultaat, hetgeen een betere opleiding tot gevolg heeft. Tevens resulteert het in een hogere acceptatie van de opleiding, hetgeen een betere kennisoverdracht tot gevolg heeft.

Naast de opleiding op zich moet ook aandacht besteed worden aan de situatie waarin de cursist(e) na de opleiding terecht komt. Als een cursist(e) de geleerde werkwijze na de opleiding niet binnen drie maanden kan toepassen, moeten grote vraagtekens geplaatst worden bij het nut en effect van de opleiding. Tevens moet de organisatie, die de cursist(e) aantreft, het geleerde gedrag van de cursist(e) herkennen en moet het door managers en leidinggevenden beloond worden. Zonder deze randvoorwaarden kan een goede opleiding nog afgebroken worden. In dit soort gevallen zal meestal de fout bij de opleiding gezocht worden, terwijl dit niet terecht is.

Slot

Bij het ontwikkelen van opleidingen moet zo veel mogelijk op de praktijk aangesloten worden. Hiernaast dient de werksituatie zodanig te zijn dat het geleerde succesvol in de praktijk toegepast kan worden. Deze wisselwerking vormt de kern van de door ons te verzorgen presentatie.